De Arubaanse Courant

Uitgeefster: „De Arubaanse Courant" N.V.
Redacteur: A. Cleo (Tel. thuis: [illegible])
Abonnement: ƒ 2.50 per maand.

DAGBLAD VOOR ARUBA

Bureau Oranjestad: Nassaustraat 27, Tel. [illegible]
Agent San Nicolas: „Central Lunchroom", Tel. [illegible]
Gedrukt bij de „Aruba Drukkerij" N.V., Tel. 1377

2de Jaargang — VRIJDAG 16 JANUARI 1953 — No. 1537

SNELLER EN GOEDKOPER

LONDEN, 15 Jan. - Te Hamble in het Britse graafschap Hampshire wordt een kleine straaljager gebouwd, die sneller zou worden dan het geluid en waarvan de prijs slechts een vijfde zou bedragen van die van de grotere vliegtuigen van dit type. Ook zou het toestel in een vijfde van het normale aantal werkuren kunnen worden gebouwd. Een woordvoerder van de „Folland Aircraft Ltd.", de maatschappij, die het toestel bouwt, verklaarde, dat Amerikaanse en andere chefs van luchtstrijdkrachten van de NAVO zeer véél belangsteling voor het ontwerp hebben.

Zuidkoreanen dringen Chinees gebied binnen

Voorbereiding tot het lente-offensief?

TOKIO, 16 Jan. - De Zuidkoreaanse troepen zenden hun patrouilles diep in communistisch gebied binnen aan het bevroren Oostkoreaanse front. Zij staken de ijskoude rivier de Nam over, vielen de vijand in zijn loopgraven en kazematten aan en doodden daarbij vijftig Noordkoreanen. Een vijftigtal Chinezen viel in de buurt van Koemwha even ten Zuiden van de Jane Russell-toppen op de Drieboeksheuvel de geallieerde stellingen aan, maar werden afgeslagen.

Intussen hadden de communisten het opnieuw te verduren van het geallieerde luchtwapen. Ruim 200 jagerbommenwerpers hebben gisteren opnieuw de bruggen ten Noorden van Sinandjoe aan de Noordwestelijke kust die deze week hevig zijn aangevallen, gebombardeerd. Een Amerikaanse Sabre schoot een der communistische MIG's neer, die trachtten de aanvallers te onderscheppen. Hierdoor is het aantal vernielde MIG's in twee dagen gestegen tot negen. Bij verkenningen is gebleken, dat de bruggen „danig toegetakeld" zijn.

PATRIARCH VAN VENETIE

VATICAANSTAD, 15 Jan. — Tijdens het tweede geheim consisterie in Vaticaanstad is kardinaal Roncalli, die heden uit handen van president Auriol te Parijs de rode bonnet ontving, benoemd tot patriarch van Venetië als opvolger van mgr Agostini, die kort na zijn benoeming tot kardinaal overleed.

Economie der V.S. thans sterker dan ooit tevoren, aldus Truman

Maar hoe zal men straks een depressie kunnen vermijden?

WASHINGTON, 15 Jan. - President Truman hee,ft gisteren zijn laatste economische boodschap aan het Congres gezonden. Hij verklaarde hierin, dat handel en hulp de middelen zijn om voor de Ver. Staten en de andere niet-communistische landen welvaart en volledige werkgelegenheid te waarborgen. „Welvaart", zo zegt Truman, „is evenals de vrede ondeelbaar en bij het streven naar volledige werkgelegenheid voor de Amerikaanse arbeiders mag men deze uiterst belangrijke waarheid nimmer uit het oog verliezen. Wanneer het volume van de wereldhandel groter wordt, betekent dit voor de Ver. Staten een verbetering in de voorziening met vele grondstoffen, inclusief dringend benodigde materialen van strategische waarde. Amerika moet importeren om te leven en zijn invoer moet groter worden om een uitgebreide en groeiende exporthandel mogelijk te maken. In samenwerking met de andere vrije landen moet men ernaar streven de bestaande handelsbeperkingen op te heffen en grotere doelmatighei te geven aan een gezonde politiek van wederkerige tariefsconcessies."

De president gaf als zijn mening te kennen, dat de hulp aan het buitenland niet mag worden verminderd, opdat de sterker wordende grondslagen van de handel niet worden ondermijnd. Wanneer de Ver. Staten de militaire en economische hulp, die een zo belangrijke bijdrage tot de versterking van de vrije wereld vormt, in aanzienlijke mate of te vroeg verminderen, kan het land genoodzaakt zijn af te zien van de vooruitgang, die het zich voor de toekomst heeft bedacht. Want, mocht het communisme in het buitenland veld winnen, dan zou Amerika een versterkte vesting moeten worden, wat enorme kosten met zich zou brengen. De vrije wereld zal niet blijvend in vrede kunnen leven, tenzij de werkgelegenheid groter wordt en de arbeidsproductiviteit verbeterd wordt en tenzij beter gebruik wordt gemaakt van de beschikbare welvaartsbronnen.

De president verklaarde verder in zijn boodschap, dat de economie der Verenigde Staten thans sterker is dan ooit tevoren. Uitgedrukt in prijzen, welke in 1952 golden, was de waarde van de Amerikaanse productie van goederen en diensten in 1952 172 milliard dollars. In het afgelopen jaar had de productie een waarde van 345 milliard dollars. De industriële productie verdubbelde en de landbouwproductie steeg met ongeveer 50 %.

- Het laatste gedeelte van de boodschap is gewijd aan hetgeen naar de mening van de president nog moet worden gedaan en bevatte 3 waarschuwingen: a) terwijl de opbouw van de verdediging in volle gang begint te komen, vraagt een nieuw probleem om een oplessing, namelijk het probleem van Amerika's rol in de wereldeconomie. Een oplossing van dit probleem zal nog vele veranderingen in denken handelwijze van de Amerikanen vereisen! b) het recente tijdperk van economische groei werd gekenmerkt door periodieke inflatie. Deze inflatie is niet alleen een gevaar voor het aanhouden van de groei, doch verhindert ook, dat de voordelen van die groei in gelijke mate ten goede komen aan alle mensen in alle delen der economie; c) in de toekomst zal, vooral wanneer de defensie-uitgaven worden verminderd, Amerika's vermogen om een economische depressie te vermijden, waarschijnlijk ernstiger op de proef worden gesteld dan tot dusverre sedert de tweede wereldoorlog het geval was.

TREIN REED DOOR DE SLAGBOOM

WASHINGTON, 15 Jan. - Een passagierstrein is vanmorgen door een slagboom gereden en kwam terecht in een menigte, die op het perron wachtte. Een treinbeambte kon onmiddellijk het aantal gewonden niet noemen, maar verklaarde, dat het er erg uitzag. De trein liep het station binnen, en blijkbaar werkten de remmen niet toen hij moest stoppen.

PLANNEN TOT VERLICHTING DER BELASTING

DEN HAAG, 15 Jan. - De minister van financiën, de heer Van de Kieft, heeft plannen aangekondigd tot verlichting der belasting om de industrialisatie in Nederland te stimuleren. De begrotingsaspecten moeten echter niet uit het oog worden verloren, zo voegde hij hieraan toe. Het regeringsbeleid zal onder meer gericht zijn op „krachtige bevordering" van de industrialisatie, in het bijzonder door middel van investeringen in particuliere ondernemingen. Dit zou tevens een oplossing verschaffen voor het werkloosheidsvraagstuk in Nederland.

„Rusland is helemaal niet anti-semietisch . . ."

TEL AVIV, 15 Jan. - De generale staf van het Israëlische leger heeft de verspreiding verboden van het communistische dagblad „Kol Haam" onder alle Israëlische legereenheden, zo is vandaag bekend gemaakt.

Het besluit is genomen, nadat het blad Israël verweten had een anti-semietische staat te zijn en de arrestatie van 9 artsen in de Sowjet-Unie te hebben gebillijkt. Het blad noemde de arrestanten „Joodse spionnen op de loonlijst van de Westerse imperialisten". Onder de titel „Anti-semietisme thuis" wees het blad de beschuldiging van anti-semietisme aan het adres van Rusland af. De artsen, die zouden hebben samengezworen tegen het leven van Russische leiders, waren „misdadigers in dienst van de Amerikaanse geheime dienst en vijanden van de wereldvrede".

„Slechts dienaren van het imperialisme en oorlogsstokers kunnen de Sowjet-Unie van imperialisme en ophitsing tot oorlog beschuldigen", aldus „Kol Haam".

Vermoedelijk zal Perzisch oliegeschil eindelijk tot oplossing komen

LONDEN, 15 Jan. - De beslissing, of de jongste onderhandelingen inzake het Brits-Perzische oliegeschil een gunstige uitslag tot gevolg zullen hebben, is op handen. Men verwacht, zo seint Reuter uit Londen, dat binnen de komende 48 uur een mededeling zal worden gedaan.

De geheimhouding, die wordt betracht niet alleen in Londen, maar evenzeer in Teheran als in Washington, spreekt voor zichzelf. Doch van meer betekenis is het stilzwijgen van Teheran, daar dr Mossadeq bij vorige gelegenheden, als de onderhandelingen misliepen nimmer geaarzeld heeft zijn standpunt wereldkundig te maken.

Er hebben verschillende ontmoetingen plaats gehad tussen Mossadeq en Henderson, de Amerikaanse ambasasdeur in Perzië; de jongste op Maandag jongstleden. Tezelfdertijd werd er in Londen druk geconfereerd tussen dr Byroade, het hoofd van de afdeling Nabije Oosten van het State Department, en minister Eden.

Indien met Perzië overeenstemming wordt bereikt, zal deze volgens Reuter op het volgende neerkomen; er zal door onpartijdige arbitrage een globaal bedrag worden vastgesteld voor de schadeloosstelling door Perzië aan de Anglo-Iranian Company; de Perzische tegenaanspraken zullen onderworpen worden aan dezelfde arbitrage-instantie; hulp aan Perzië bij het verschepen en afzetten van de Perzische olie door grote oliemaatschappijen uit een aantal landen tot een minimum van 10.000 ton per jaar; economische en financiële hulp aan Perzië door Engeland en de Ver. Staten in de geest van de in Augustus j.l. door Churchill en Truman gedane voorstellen.

Mossadeq heeft het gehele parlement niet meer achter zich

TEHERAN, 15 Jan. - De vergadering van het Perzische parlement werd vanmorgen onder hevig tumult verdaagd, nadat men was bijeengekomen om in derde lezing het wetsontwerp tot verlenging van de speciale volmachten van premier Mossadeq te behandelen. Dr Baghai, die in een rede van meer dan twee uur zich tegen dr Mossadeqs verzoek had uitgesproken, werd in de rede gevallen door dr Sanjebi, die een vurig voorstander van de premier is. Hossein Makki, die onder luide bijval van het publiek zijn zetel in de Kamer weer had ingenomen, waarmee hij dus te kennen gaf zijn ontslag uit dat college in te trekken, mengde zich in de woordenwisseling, die hierop volgde.

Partij en wederpartij, de aanwezigen op de publieke tribune en de journalisten op de perstribune schreeuwden leuzen en tegenleuzen door elkaar en er brak een verward handgemeen uit. Het tumult duurde ruim tien minuten, totdat gewapende troepen, die het parlementsgebouw bewaken, de orde herstelden en de Kamer ontruimden. Intussen had de voorzitter zich van zijn zetel verwijderd en werd de vergadering verdaagd, nadat alle afgevaardigden waren weggelopen, elkaar onvriendelijke woorden naar het hoofd slingerend.

REGERING KAN OP RECHTER GEEN INVLOED UITOEFENEN

DEN HAAG, 15 Jan. - Naar aanleiding van het vonnis van de Haagse rechtbank tegen Meine Pot en Colsen wegens hun aanslag op de Indonesische militaire attaché, overste Harjono, op welke uitspraak over het algemeen critiek is geoefend, omdat zij te mild zou zijn, heeft minister-president Drees bij de algemene beschouwingen op de Rijksbegroting in de Eerste Kamer verklaard, dat de regering geen invloed kan uitoefenen op de rechterlijke macht, die volkomen vrij staat. De officier van justitie is tegen de uitspraak in beroep gegaan. „Voor zover het de regering zelf betreft - aldus minister Drees - begrijpt zij het vonnis evenmin".

ZIJ WILDEN EEN NIEUWE „PUTZ" BAKKEN

LONDEN, 15 Jan. - Het Britse ministerie van buitenlandse zaken heeft bekend gemaakt dat er een complot is ontdekt van voormalige Nazileiders dat poogde weer aan de macht te komen. Van centra in de Britse zone uit werd deze beweging geleid. Er is een aantal samenzweerders aangehouden. De arrestanten hielden zich voornamelijk bezig met het maken van anti-Westerse propaganda. Een verder onderzoek zal worden ingesteld.

Surinamer verdween in 1951 -- werd hij vermoord?

PARAMARIBO, 15 Jan. - Eind 1951 verdween spoorloos de autohouder Leo Paigember Nasibdar. Zijn wagen werd aangetroffen in het bezit van Alexander Critchlow, die verklaarde de auto van Nasibdar te hebben gekocht en een quitantie overlegde.

Critchlow werd aangehouden verdacht van moord op Nasibdar. Hij bekende de quitantie zelf gemaakt te hebben en legde een drietal afwijkende verklaringen af over de wijze waarop hij Nasibdar van het leven had beroofd. Met zijn toestemming paste een zenuwarts de narco-analyse op hem toe en de verklaring, die hij toen aflegde, kwam overeen met een der reeds uitgesproken bekentenissen.

Het lijk van Nasibdar werd nooit gevonden. Critchlow had in een zijner bekentenissen verklaard het lijk in de rivier geworpen te hebben na de buik te hebben opengesneden om te voorkomen, dat het zou drijven.

Deze zaak is deze week voor de rechter gekomen. Critchlow nam al zijn vorige bekentenissen terug, verklarend ze te hebben afgelegd, omdat de politie hem mishandelde. Van bloed in de auto gevonden, wist hij niets. Aan de rechtbank stelde hij de vraag, wat er zal gebeuren, als Nasibdar over een jaar of drie voor de dag komt.

De zaak wordt voortgezet.

GROTE CONGRESSEN IN SCHEVENINGEN

DEN HAAG, 16 Jan. - Gedurende het aanstaande zomerseizoen zullen te Scheveningen een vijftal internationale congressen worden gehouden. Circa 800 personen zullen zich daar van 7 tot 14 Juni verzamelen voor de International Baltic and Maritime Conferention, die gehouden wordt in de hotels Kurhaus en Palace. Het daarop aansluitende internationale congres van archivarissen brengt van 15 tot 20 Juni ongev. 250 personen naar dezelfde gebouwen.

Daarna volgen nog een zuivelcongres, de Intern. Oil Seed Crushers Association conferentie en tot slot een intern. conferentie van PTT-personeel.

VAN HEINDE EN VERRE

NEW YORK. - Volgens de „New York Mirror" zal Truman gratie verlenen aan het echtpaar Rosenberg, dat wegens spionnage ter dood is veroordeeld. In regeringskringen zou zijn gezegd: „Truman liet nog nooit iemand terechtstellen en hij is geen voorstander van de doodstraf".

VATICAANSTAD. - Paus Pius XII heeft aan zestien van de vier en twintig kardinalen, die hij Maandag creëerde, de symbolen van hun waardigheid uitgereikt.

SEOEL. - Amerikaanse Sabrejagers hebben ten Zuiden van de Jaloe bij hun grootste overwinning sinds vier maanden acht communistische gevechtsvliegtuigen neergeschoten. Dit succes viel samen met de felle luchtacties tegen communistische spoor- en wegverbindingen.

PARIJS. - Een Franse fabriek van rubberbanden heeft een fietsband in de handel gebracht, die geen binnenband heeft en volgens de fabrikant niet kan springen.

LONDEN. - Groot-Brittannië is van plan de conventie van Genève van 1949, die de behandeling van krijgsgevangenen regelt, binnen afzienbare tijd te bekrachtigen. Zoals bekend vormt de kwestie der krijgsgevangenen het voornaamste punt bij de bestandsbesprekingen in Korea.

BELGRADO. - In Zuidslavië zijn ter gelegenheid van de jaarwisseling 3114 personen vrijgelaten. Volgens welingelichte kringen bevindt zich onder hen een „groot aantal" politieke gevangenen.

NEW YORK. - De Beurs zette een periode van herstel in na een periode van terugslag, daar her-

In kort bestek

investeringsvraag en aankopen voor pensioenfondsen tot ontwikkeling kwam bij enigszins toegenomen handelsvolume.

BERLIJN. - De Oostduitse minister van gezondheid, Steidle (christen-democraat), is met verlof gezonden; daarvoor ontving hij een beschuldiging van nalatigheid bij de levering van geneesmiddelen aan de volkspolitie en de Sowjet-troepen.

AMSTERDAM. - De leider van de organisatie van vrije juristen in Berlijn schreef de toenemende vervolging van Joden achter het IJzeren Gordijn toe aan het feit, dat de communisten deze volksgroep haten als een „monopolistische en kapitalistische" klasse en niet wegens hun ras.

CLEVELAND. - Een der bladen alhier schreef, dat generaal Eisenhower's regering ernstig overweegt om Chinese nationalistische troepen te doen inzetten tegen het eiland Hainan in Zuid-China, nabij de Noord-Indochinese kust. Zo'n actie zou hulpverlening aan de Fransen betekenen.

FRANKFORT. - Een Egyptische woordvoerder heeft alhier verklaard, dat het besluit van de Arabische Liga om West-Duitsland te boycotten van het ogenblik af, dat de Duitse herstelbetalingsovereenkomst met Israël wordt geratificeerd, vaststaat.

DEN HAAG. - Bij boringen door de Nederlandse Aardoliemaatschappij bij Groningen zijn geringe aanwijzingen aan het licht gekomen van de aanwezigheid van gas en olie op een diepte van ongeveer drieduizend meter. De boringen worden voortgezet.

Twee genaturaliseerde Amerikanen zouden hebben gespionneerd voor de Sowjet-Unie

WENEN, 15 Jan.. - Een officiële Amerikaanse woordvoerder in Wenen heeft verklaard, dat een Amerikaans burger Walter Lauber is aangehouden om te worden verhoord in verband met de arrestatie van Kurt Ponger en Otto Verber, die voor Rusland zouden hebben gespionneerd. Een aantal Amerikaanse burgers is ook voor verhoor aangehouden.

Kort na de bekendmaking in Washington over de verrichte arrestaties maakte het State Department bekend, dat het de terugroeping verzocht heeft van Yoeri V. Novikov, tweede secretaris van de Sowjet-ambassade in Washington, omdat hij zich had bezig gehouden met bedrijvigheden, die niet stroken met zijn staat als geaccrediteerd diplomatiek ambtenaar.

Ponger en Verber zijn schoonbroers en genaturaliseerde Amerikanen. In de dagvaarding van het departement van justitie wordt Novikov een mede-samenzweerder maar geen beklaagde genoemd. Novikov zou als contactman met Ponger en Verber zijn opgetreden. Beide laatsten waren gisteravond in de Oostenrijkse hoofdstad aangehouden en in een Amerikaans vliegtuig gezet voor de reis over de Atlantische Oceaan. Beide beklaagden zijn in Wenen geboren en werden begin 1943 Amerikaans onderdaan. Verber, die 31 jaar oud is, diende tijdens de wereldoorlog als tweede luitenant in het Amerikaanse leger en was ingedeeld bij een afdeling van de militaire geheime dienst in Europa. Na de oorlog was hij werkzaam als verhoorder voor de commissie voor oorlogsmisdaden te Neurenberg. De laatste tijd was hij in Wenen woonachtig en liep college aan de universiteit.

De 39-jarige Ponger kwam in Februari 1940 als Duitser de Verenigde Staten binnen, werd Amerikaans staatsburger en nam in Juni 1943 dienst in het Amerikaanse leger. Na de oorlog werkte hij ook enige tijd voor de commissie voor oorlogsmisdaden en studeerde evenals Verber aan de Universiteit van Wenen.

Londen alweer in de mist

LONDEN, 15 Jan. - Voor de zevende achtereenvolgende dag ondervindt het Britse luchtverkeer met de buitenwereld hinder vanwege de mist. Op London Airport wachtten ruim honderd passagiers op vertrek naar New York, Sydney, Nairobi, Brussel en Wenen. De inkomende diensten uit Johannesburg, Bahrein, Rome en New York werden naar elders gedirigeerd. De dienst tussen Londen en Parijs ligt sinds Zaterdag stil.

In Bristol en Avonmouth in W.-Engeland ondervond het scheepvaartverkeer het grootste oponthoud sinds de oorlog door de dichte mist. Gisteren kon geen enkel schip uit Bristol vertrekken en vanmorgen wachtten 17 schepen op helderder zicht. Later op de dag voeren tien langzaam de Avon af in de richting van de zee. Vanmorgen konden acht schepen, die sinds gisteren in het Kanaal van Bristol opgehouden werden, Avonmouth binnenvaren.

Shell gaat olie zoeken in de Perzische Golf

Lang en moeilijk werk voor de boeg

De SHELL gaat naar olie zoeken in de Perzische Golf. Voor deze exploratie onder water is een overeenkomst getekend tussen de Shell Overseas Exploration Company Ltd. en de sheik van Quatar, een Arabisch schiereiland, dat tegenover Perzië in de Perzische Golf steekt. In de overeenkomst is vastgelegd dat, indien olie wordt gewonnen, de helft van de opbrengst voor de sjeik is en de andere helft voor de Shell, zo schrijft de Londense correspondent van „De Volkskrant".

De onderhandelingen werden namens de Shell gevoerd door G. Higgins, een Australiër van geboorte, die bij de Shell op pensioen was, maar speciaal voor deze onderhandelingen werd teruggeroepen.

Quatar is een onafhankelijk sjeikdom, dat een oppervlakte heeft van ongeveer 20 duizend vierkante kilometer en practisch geheel uit woestijn bestaat. Wat er aan water wordt gevonden komt uit bronnen en de temperatuur kan ver boven de 38 graden Celsius in de zomer komen, zodat landbouw, behalve in enkele tuinen, niet bestaat. De bevolking van Quatar (20.000 zielen) was vroeger een nomadenvolk, maar tegenwoordig leven deze Arabieren bijeen in koloniën en hun voornaamste bezigheid bestaat uit parelduikerij en visserij. Enige van de mooiste soorten parels ter wereld komen uit dit deel van de Perzische Golf.

Gunstig gezind

Er ligt een waardevol olieveld op het vasteland van Quatar. In Mei besloot de Shell een ploeg te sturen naar Dohar, de hoofdstad, om met de sjeik de mogelijkheden te bespreken van een concessie, die een deel van de Perzische Golf zou omvatten binnen zijn jurisdictie, maar buiten zijn territoriale wateren. De sjeik is de Europeanen gunstig gezind en goed op de hoogte met olie-aangelegenheden.

In vele opzichten is Dohar een typisch Arabische stad, met een drukke bazar, nauwe straatjes en huizen van plaatselijk vervaardigd bouwmateriaal. Maar het is hier en daar verrassend modern. Er is bijvoorbeeld een radiostation, een gratis medische dienst en een hospitaal met drie dokters en het nodige verplegende personeel. De kamer, waar de onderhandelingen voornamelijk werden gevoerd, was geheel luchtgekoeld, hoewel in 'n typisch Arabisch huis gelegen. De onderhandelaars konden hun telegrammen rechtstreeks naar het radiostation telefoneren en dus snel verzenden.

Grote plannen

De sjeik heeft grote plannen voor de toekomst. Hij wil een grote electrische centrale bouwen en een pijpleiding voor de watervoorziening aanleggen. Verder staan op zijn program een automatisch telefoonstelsel en een groot, modern vliegveld.

De exploratie in de Perzische Golf zal onmiddellijk beginnen en zal enige ongewone vraagstukken opwerpen, aangezien al het terrein, dat moet worden onderzocht, onder water ligt. Allereerst moet men speciale soorten geophysische instrumenten hebben om de verschillende contouren van de bodem onder water in kaart te brengen. Indien, zoals gehoopt wordt, veelbelovende plaatsen worden gevonden, zal men gaan boren.

Speciale schepen en uitrusting zullen nodig zijn en het kan een lang en moeilijk werk worden. De vooruitzichten zijn thans nog geheel onzeker. Zulke ondernemingen betekenen altijd 'n groot risico, dat vaak grote sommen geld vergt. De Shell heeft evenwel goede hoop, dat het nieuwe onderzeese avontuur succes zal opleveren.

PAUS PIUS XII, gekleed in het leliewitte Pauselijk gewaad, ontving op het Vaticaan mgr Carol Maria de la Torre, Aartsbisschop van Quito (Ecuador), die een van de nieuw-benoemde kardinalen is.

Vijf nieuwe spectrum-boeken

Kees, de Jongen, een vergeten boek van Theo Thijssen, is thans weer te krijgen. En wel in de goedkope Spectrum-uitgave. Had het Spectrum dit boek niet herdrukt, vermoedelijk zou het nooit meer gekomen zijn. Dit is nu het soort boeken, waarvan wij een Pocketsize uitgave toejuichen. Niet van Dickens en andere klassieken. Kees de Jongen is levendig van volkshumor. De schrijver was een Jordaner.

Pater Thomas Merton, O.C.Ref., de schrijver van **Louteringsberg**, is iemand, wiens werken ook in de Nederlandse taal grote bekendheid verwierven. Ofschoon wij persoonlijk het autobiografische boek Louteringsberg niet Mertons beste boek vinden, geloven wij wel, dat het het populairste is en dies voor een volksuitgave het meest geschikt. Het is dwaas en jammer de schrijver in een bourgeoispakje in stede van in zijn kovel op de achteromslag te zetten.

Van de Amerikaanse letterkunde weet de gemiddelde Nederlander niet te veel af. Newton Booth Tarkington, in 1946 overleden, behoort wellicht niet tot de opperste lagen dier letterkunde, maar zijn boek Seventeen, thans vertaald als **Heren van Zeventien** verschenen, is een van de populairste en aardigste verhalen over het Amerikaanse leven. In onze contreien doet de titel wat aan de Heren XVII denken, doch daar heeft het boek niets mee te maken. „Boy meets Girl" is de beste typering.

Een verhaal vol knopen en strikken is **Het Geval van de Reizende Jongen** door de Schot Mihael Innes. Van de Zweed Hjalmar Bergman verscheen **Katja in Rok** (de oorspronkelijke titel staat helaas in het boek niet vermeld). Dit zijn twee pretentieloze romans, welke echter de lezer een paar allergenoeglijkste uren bezorgen. Er verschijnt in de Spectrum-reeks werkelijk van alles voor allen. Deze vijf nieuwe aanwinsten bewijzen dat.

De Gymnaestrada:

Een groots, internationaal sportfestijn

De Gymnaestrada, het internationale gymnastiek feest, dat van 15 tot en met 19 Juli te Rotterdam zal plaats vinden, mocht tot weer kort voor een betrekkelijk kleine groep van ingewijden reeds gestalte hebben gevonden, na de besprekingen, welke de afgelopen dagen in Basel zijn gevoerd tussen het FIG-bestuur enerzijds en een Nederlandse deputatie, bestaande uit de heren J. H. F. Sommer, namens het KNGV en H. Schwantje, inspecteur van de lichamelijke Opvoeding te Rotterdam anderzijds, kan het niet anders of dit sportfeest moet zo langzamerhand tot de verbeelding van 't Nederlandse volk gaan spreken. Want deze Gymnaestrada, een vondst van de heer Sommer en als beloning voor dit initiatief spontaan door het bestuur van de Internationale Gymnastiekfederatie in 1949 in Stockholm aan Nederland toe gewezen, belooft zo'n grote sportmanifestatie te worden, dat hier bijna van een kleine „Olympische spelen" kan worden gesproken, waar duizenden jonge mensen uit tal van Europese landen in de genoemde week van Juli in de genoemde week van Juli in Rotterdam getuigenis komen afleggen van wat in de gymnastiek nog altijd leeft als verheven gedachte, het mens sana in corpore sano".

De eer viel Rotterdam te beurt

Onmiddellijk, nadat de F.I.G. (federation international gymnostique") de heer Sommer de organisatie van de eerste Gymnaestrada had toevertrouwd, is het KN.GV energiek aan het werk gegaan. En nadat was, beslist, dat Rotterdam de stad zou zijn waar de „wereldpremière" zou plaats vinden heeft het gemeente bestuur deze taak verder overgenomen. Uit de volgen de landen waren inmiddels al toezeggingen of beloften om een gymnastiekploeg te sturen, binnengekomen: Portugal, België Saarland, Luxemburg, West-Duitsland, Denemarken, Zweden Noorwegen, Finland en Trinidad.

Doch in Bazel, waar deze dagen de kopstukken uit de internationale gymnastiekwereld hebben vergaderd om de oefenstof voor de wereldkampioenschappen van 1954 welke in Rome zullen worden gehouden te bespreken, hebben de heren Sommer en Schwantje spijkers met koppen geslagen. De reeds gemaakte afspraken werden bevestigd en verder werd overeenstemming bereikt met landen, die tot nu toe niets van zich hadden laten horen. Zo heeft Dr. J. Pustisek, afgevaardigde van Zuidslavië stellig beloofd een deputatie uit zijn land naar de Gymnaestrada te zullen sturen, die 24 koppen, maar ook 100 koppen groot zal kunnen worden. Krijgt Dr Pustiek zijn zin en daarop bestaat, naar hij beloofde grote kans dan zullen in deze Zuidslavische gymnastiekploeg alle republieken van zijn land vertegenwoordigd zijn. Vervolgens heeft Ernst Maurer (Zwitserland), de voorzitter van de technische commissie van de F.I.G. voor heren stellig beloofd, dat Zwitserland niet op de gymnaestrada zal ontbreken. De Zwitsers kunnen om financiele redenen geen officiële ploeg sturen, maar een of meer van de beste Zwitserse verenigingen komen naar Rotetrdam.

Van de Belgen horen wij, dat nu reeds vast staat dat de Belgische ploeg uit 24 dames en 24 heren zal bestaan.

Rusland? ?

De Russische afgevaardigden ook naar Bazel gekomen, hielden zich aanvankelijk afzijdig. Toen wij de leider van de delegatie de heer Ponomarev Aleksander vroegen of Rusland reeds beslist had, toonde hij zich aanvankelijk verbaasd en zeide dat Rusland voor deze Gymnaestrada geen uitnodiging had ontvangen.

De heer Sommer vertelde hem echter, dat tegelijk met de andere uitnodigingen, ook een desbetreffend schrijven naar Rusland was uitgegaan en bij het zien van het Gymnaestrada embleem gaf de heer Aleksander toe, dat zijn geheugen hem even in de steek had gelaten.

Daarna informeerde hij met veel belangstelling welke landen naar de Gymnaestrada zouden komen en beloofde hij, terstond na terugkomst in Moskou, de invitatie met zijn landgenoten te zullen bespreken „als Rusland zou besluiten te komen," zeide de heer Aleksander „zou dat met een grote ploeg zijn."

Grote invloed

Een besluit van Rusland, om bij de Gymnaestrada te Rotterdam vertegenwoordigd te zijn, zou van grote invloed kunnen zijn op andere landen, zoals Polen, Tsechoslowakije, Roemenië en Hongarije, van welke men reeds weet, dat zij voor de Gymnaestrada belangstelling hebben doch nog geen teken van leven hebben gegeven. Inmiddels hoorden wij reeds uit de mond van Agness Sarkany - Keleti, de olympische kampioene van Hongarije, die naar Bazel was gekomen om de Hongaarse voorstellen voor de wereldkampioenschappen van 1954 persoonlijk te demonstreren, dat zij er op rekent in Juli in Rotterdam te zijn, hetgeen dus min of meer officieus een Hongaarse adhesie betuiging zou betekenen. Mevrouw Lisa Orko, de Finse presidente van de technische damescommissie van de FIG vertelde ons dat behalve Finse groepen van jongens en meisjes (15 tot 18 jaar- een groep ouderen en een groep Zweedse dames, die in Finland wonen, naar Rotterdam zullen komen. Mevrouw Andreina Gotta uit Italië vertelde ons, dat het onlangs heropend instituut voor sport leraren en leraressen in Italië een grote belangstelling voor de Gymnaestrada aan de dag legt.

Alle kansen op slagen

Waar de definitieve aanmeldingen pas op 1 Maart 1953 binnen moeten zijn, is er dus voor de landen, die nu nog aarzelen alle tijd om een beslissing te nemen, doch inmiddels hebben wij mogen constateren, dat de gesprekken van de heren Sommer en Schwantje in Bazel zeer vruchtbaar zijn geweest en op he welslagen van de Gymnaestrada van beslissende invloed kunnen zijn. Na afloop van de heren Sommer en Schwantje naar Parijs gereisd om de Fransen, die hun aanmelding nog achterwege lieten, doch van wie zij weten, dat zij veel belangstelling hebben, te polsen.

KEIZER HIROHITO VAN JAPAN, vergezeld van de Keizerin en zijn jongste broer Prins Takamatsu (links), bracht een laatste groet aan zijn broer Prins Chichibu, die dezer dagen is overleden.

Tropicabana

85

OP ZOEK NAAR EEN VROUW

Les liet de voordeur nu in de steek en stelde zich op bij de slaapkamerdeur, nadat hij eerst even naar binnen gekeken had.

„Ga er bij zitten," drong Blauvelt aan. „Je ziet er vermoeid uit. Laat naar bed gegaan, zeker?"

Pine gaf geen antwoord, maar ging zitten. Blauvelt haalde zijn pijp en tabakszak te voorschijn en deed Pine denken aan iemand, die voor een paar dagen komt logeren.

„Zonder gekheid, Pine. Hoe kom je aan dat oog?"

„Dat heb ik je verteld. Ik lieg nooit tegen de politie."

„Neen, dat doe jij natuurlijk nooit," zuchtte Blauvelt. Les was bij de keukendeur gaan staan en wist op dat ogenblik waarschijnlijk precies hoeveel zout Pine in huis had.

„Ik heb vanmorgen met Inspecteur Overmire over je gesproken," ging Blauvelt voort." Hij vertelde me, dat het je gewoonte was altijd de kortste weg te nemen. Hij vertelde me ook, dat je meestal wel bereid was met de politie samen te werken, als men je de duimschroeven een beetje aanzette."

„Hij kan het weten."

Blauvelt blies een grote blauwe rookwolk naar de zoldering en scheen zich volkomen op zijn gemak te voelen. Pine kon maar niet wennen aan de stilte, nu de wind was gaan liggen.

„Ik zou nog wel eens even met je willen praten over die moord op Mary Conrad. Kan dat?" vroeg Blauvelt plotseling.

„Ik dacht dat je dat niet de moeite van een onderzoek waard vond," zei Pine. „Heb je me dan zo vergist?"

„Een mens kan van gedachten veranderen," zei Blauvelt peinzend. „Kijk, Pine...... Les heeft een goed stel hersens. Hij doet zijn werk serieus. Na de ontdekking van de moord op Mary Conrad herinnerde hij zich plotseling iets. Hij ging eens zoeken in de onopgeloste moordzaken en vond daar wat hij zocht."

Blauvelt hield even zijn woorden in, sloeg zijn benen over elkaar en keek Pine triomfantelijk aan. Pine trachtte zo onverschillig mogelijk te kijken.

„In het begin van dit jaar werd ergens in La Salle Street een meisje vermoord," ging Blauvelt verder. „Helen zus of zo."

„Ellen, chef," zei Les. Ellen Purcell."

„Ja, dat was het. En het eigenaardige van het geval is, dat zij op dezelfde manier vermoord werd als Mary Conrad...... met een kous om haar nek. Les is toen in zijn vrije tijd eens naar dat adres in La Salle Street gegaan en heeft een onderhoud gehad met de kamerverhuurster. Zij herinnerde zich alles nog, zelfs enkele bijzonderheden, die bij het eerste onderzoek niet aan het licht waren gekomen. Dat komt, omdat diezelfde dag een pilitieman in burger bij haar is komen praten en haar geheugen een beetje heeft opgefrist. Het was een vriendelijk uitziende jongeman van een jaar of dertig, zes voet lang, donker haar, in het midden een scheiding en een deukje in zijn grote neus."

„Hij droeg groene sokken, heeft een gouden kroon in de rechter onderkaak en luistert naar de naam Paul Pine," zei Pine.

„Dat van die sokken en die kies heeft zij niet verteld...... wel de naam," zei Blauvelt droog. „Zij vertelde verder, dat je was komen informeren naar een zekere Laura Fremont. De voornaam herinnerde zij zich niet zo goed meer, totdat Les haar vroeg of het soms Laura was geweest. Toen wist zij het weer. Zij vertelde verder dat je belang ging stellen in de moord op Ellen Purcell, toen zij je vertelde dat een zekere Louise Fairchild het gedaan had. Dezelfde initialen als Laura Fremont, begrijp je wel, Pine? En hetzelfde signalement."

„Een ding zou ik je willen zeggen inspecteur... Les zal niet lang je ondergeschikte blijven. Daarvoor is hij veel te schrander."

„Denk maar niet dat ik hem laat gaan," grijnsde Blauvelt. „En ik zal je vertellen wat hij nog meer ontdekt heeft. Hij is er achter gekomen, dat Ellen Purcell voor een nachtclub heeft gewerkt. Maar dat weet je natuurlijk ook al lang."

„Het heeft me moeite genoeg gekost om daar achter te komen," antwoordde Pine vol trots. „Ik heb het Les wel gemakkelijk gemaakt. Dat mag je wel eens in het oog houden.

Blauvelt had zijn pijp in zijn hand genomen en er was een slaperige uitdrukking gekomen in zijn ogen.

„De Tropicabana...... wat een zaak! Dezelfde zaak waar Mary Conrad haar brood verdiende. En Mary heeft Laura natuurlijk ook gekend. Zulk soort mensen kent elkaar allemaal. Nustaat dus vast dat Laura Fremont heeft samengewoond met Ellen Purcell en haar, laten wij zeggen uit minnenijd gedood heeft, waarna zij gisteren Mary Conrad dezelfde behandeling liet ondergaan om haar de mond te snoeren. Wat denk jij daarvan, Pine?"

„Ik vind het geweldig. Het zou me tegenvallen als je niet tot commissaris werd bevorderd."

De prijs van het goud

Met de komst van een Republikeinse Administratie pleegt speculatie over de goudpolitiek gepaard te gaan. Ook 1952 is het niet anders en zij die geloven dat de Republikeinen een mandaat hebben om met de inhoud van Fort Knox te gaan experimenteren hangen al hun hoop op aan een zinsnede in de Republikeinse Programma-verklaring van Juli 1952, nl. dat de Partij zou streven naar een Dollar „on a fully convertible gold basis". Olie op het vuur der goudgeruchten werd onlangs in New York gegoten door Franz Pick, de uitgever van een blaadje over wisselkoersen en valuta restricties, die zonder aarzelen mede deelde dat de Republikeinse Partij in 1953 de Amerikaanse goudprijs zou verhogen van 35 dollar tot 52.50 dollar per ounce.

Deze vermindering van de goudwaarde van de dollar zou - indien er elders ter wereld niets gebeurde - op het stuk der wisselkoersen tengevolge hebben dat wij weer een pond sterling van 4,20 dollar zouden hebben, terwijl de dollar t.o.v. de gulden f 2.53 waard zou zijn.

Wie zich herinnert, dat in September 1949 ongeveer deze koersverhoudingen als onhoudbaar werden verlaten, moet zich wel afvragen wat voor zin een dergelijke politiek heeft. Immers met één slag zou de concurrentie positie van West Europa in Amerika sedert 1949 zo vlijtig en niet zonder succes opgebouwd vrijwel vernietigd worden.

Het enige wat deze landen zouden kunnen doen is onmiddellijk geheel of vrijwel geheel het Amerikaanse voorbeeld volgen, zodat de momenteel bestaande koersverhoudingen met de dollar weer hersteld zouden zijn, zij het dan over de gehele linie op een nog lager goudgehalte.

De profiteurs

Echter, er zouden wel degelijk „profiteurs" zijn bij een zodanige politiek. Iedereen die goud bezit, zowel Centrale Banken, Deviezen instituten als particuliere houders, zouden „meer waarde" bezitten, uitgedrukt in hun eigen nationale valuta als ook in dollars. De goudproductie zou plotseling veel sterker winstgevend worden dan zij momenteel is, zeer ten gerieve van in het bijzonder het Britse Imperium, de voornaamste goud producent ter wereld (wij zullen Rusland hier buiten beschouwing laten). Dit zou een vergrote dollarverdiensten mogelijkheid scheppen, die de gehele wereld, maar het Britse imperium in het bijzonder zou toe juichen.

Verder zou een verhoogde goudprijs zich vrij spoedig voelbaar maken in de grondstoffen prijzen. De grondstoffen landen - en wederom met name die in het Sterlingblok - zouden gortere dollarrevenuen genieten; voor de industriële afnemers-landen zou een en ander kostprijsverhogend werken. Kortom verhoging van de goudprijs heeft een inflationnistische tendentie en inflatie is juist iets wat de huidige wereld het minst nodig heeft.

Afgekraakt

Men kan hier vernemen dat een verhoging van de goudprijs met 50 percent, de bestaande voorraad in Fort Knox met ruim 11 milliard dollar in waarde zou doen stijgen. Deze boekwinst zou gebruikt kunnen worden voor de pot van het Atlantische Stabilisatie Fonds, waarover hier geruchten gaan, maar dat overigens in de financiele pers onbarmhartig wordt afgekraakt.

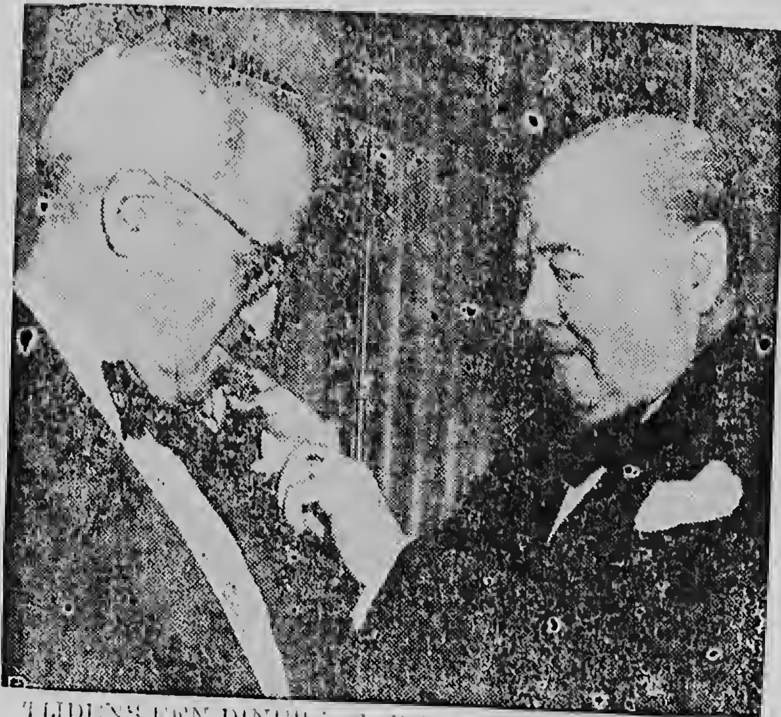
Er is hier weinig liefhebberij voor een dergelijke vermomde milliardengift en het zou precair zijn voor de Eisenhower Administratie om dit aan het publiek voor te zetten.

Wij zijn dan ook geneigd om alle geruchten hier te lande over verhoging van de Amerikaanse goudprijs van de hand te wijzen als „wishful thinking", gepropageerd door lobbyisten van de kleine en marginale goudproducenten in Amerika. Canada redt zichzelf reeds door middel van een subsidie aan de industrie die per Januari a.s. op 13 dollar zal worden gebracht. Zuid Afrika zal zich moeten redden door gedeeltelijk verkoop op de vrije markt.

Uitspraken als die van de heer Pick zijn altijd welkom voor de speculatie en zowel in New York als in Toronto werd het publiek verleid om een kansje te wagen in de talrijke laagnoterende goud aandeeltjes.

Het zou ons echter niet verbazen, indien het instrument „herwaardering goudprijs" ook tijdens de Republikeinse Administratie op 20 Januari 1953 aanvangend, rustig in de kast blijft staan, tenzij er zich een deflatie zou gaan voordoen van zodanige afmetingen, dat een Regering vrijwel gedwongen zou worden om elk middel ter hand te nemen om een algemene prijsdaling af te remmen of te doen omslaan in een stijging.

Uit: „Het Financiele Dagblad".

TIJDENS EEN DINER in de Britse ambassade te Washington bevestigde Winston Churchill een bloem op de jas van president Harry S. Truman. Al eerder op die dag had Churchill het Witte Huis bezocht en daarbij officieel afscheid genomen van Truman.

De wereld bezit al een paar dozijn atoomovens

Samenwerking in Jener wekt grote tevredenheid

Op vele plaatsen in de wereld wordt reeds atoomenergie gemaakt. In het begin van dit jaar waren over 18 kernreactors gegevens bekend. Dat wil zeggen: min of meer bekend. Elf van die achttien atoom-„machines" stonden in Amerika, twee in Canada, één in Frankrijk en één — de Noors-Nederlandse — In Noorwegen.

Vreemde namen

Er werken natuurlijk ook kernreactors in Rusland. Niemand weet waar, niemand weet hoeveel.

In de lente van 1952 waren voor zover bekend nog negen kernreactors in aanbouw, alle in de Ver. Staten van Noord Amerika. En Frankrijk heeft een tweede reactor reeds bijna klaar. India, Brazilië, Argentinië, Zweden, België en Nederland hun eerste.

De reeds bestaande reactors hebben zonderlinge namen, meest afkomstig van afkortingen. De Engelsen koesteren hun Gleep en hun Bepo. De Franse reactor heet Zoe, de Amerikaanse duikbootreactor wordt aangesproken met Sir (als u het dan van die duikboot weten wilt: van Submarine Intermediate Reactor), de Noors-Nederlandes reactor heet Jeep, niet te verwarren met Zeep, die atomen splijt in Chalk River in Canada.

Bij al die reactors is er maar één, waar gewone stervelingen kunnen aanbellen en... toegelaten worden, mits kan worden aangenomen dat men te doen heeft met bona fide gewone stervelingen. Die reactor is: onze eigen Jeep in Kjeller. Alle andere reactors worden tot nu toe bewaakt. Door militairen.

Wild West...

Wie eenmaal in Oslo is, kan van de Noorse hoofdstad uit Kjeller vrij gemakkelijk bereiken. Elk uur draaft van Ostbanestasjonen een electrisch voorstadtreintje in oostelijke richting. Het bereikt in een half uur Lilleström, een plaatsje met tienduizend inwoners, één restaurant, één hotel, veel houten bungalows en één hoofdstraat. Lilleström lijkt vaag op een Wildwest Hollywoodachtig cowboystadje.

Na ongeveer anderhalve kilometer buigt de hoofdstraat naar links en dan staat er al gauw een bord dat naar een zijweg wijst: Kjeller Forskningssentrum.

Het ligt achter een hek en het hek wordt bewaakt door een portier die half burger en half militair is. Het is de portier van... een aantal gebouwen van het Noorse ministerie van Defensie. Dus toch...?

Nee! Maar de gebouwen van het Forskningssentrum zijn vroegere Duitse bunkers. Ze worden na de bevrijding overgenomen door het Noorse leger en later afgestaan aan het IFA (de Noorse afkorting voor het instituut). Louter om practische en economische redenen bestaat de portiers-samenwerking. Er zijn er namelijk vier, die elkaar afwisselen. Het salaris van een van de vier betaalt het IFA.

De portier is een nauwgezet man. Hij noteert naam van de bezoeker, doel van het bezoek, tijd van binnenkomst en prikt u persoonlijk een glimmend metalen penning op de jas met een nummer er op. Maar dan moogt u rustig verder wandelen en kijken en vragen en foto's maken, mits u maar niet per abuis de camera houdt in de richting van de kazernes. Want dat mag nu net weer niet.

En wat zie je dan? Buiten de hekken in een glooiend land houten huisjes, vrij dicht op elkaar. Ergens achter een heuvel landen en dalen vliegtuigen. („Kjeller" is eigenlijk de naam van het vliegveld). Binnen het hek staan drie gebouwen. De ex-bunkers (twee), die na veel Noorse inspanning herschapen zijn in een administratiegebouw en een laboratoriumgebouw. Achter één van deze twee, op een heuveltje, kaal tegen de herfstlucht, prijkt een bijzonder lelijk geval van groenachtig beton.

In dat schuwe optreksel staat „Jeep".

Jeep met zijn acht ton zwaar water van een gulden per gram en zijn drie ton uranium, die naar goede schatting een klein millioen waard zijn. De Noors-Nederlandse Jeep onder het beheer van Jener...

„What a story"

Jener. Een beroemd Amerikaans chirurg. die onlangs bij onze Jeep rondneusde, hoorde het verhaal over het ontstaan van Jener. Hij zei: „What an incredible story"! Wat een ongelofelijk verhaal!

Het is zó gegaan. De Noren, die leven van hout, vis en scheepvaart, zagen in gedachten al vlak ná de bevrijding hun atoomschip varen. Ze begonnen in 1947 een reactor te bouwen, ze voerden in hun zwaar water-fabriek (Norsk Hydrox) de productie op en ze waren in 1949 klaar om te starten. Op een kleinigheid na: het uranium.

Ook dat uranium zou natuurlijk komen. Het zit in Zuid-Noorwegen in de grond. Maar wat de Noren uit hun uraniummijnen haalden was wel heel armelijk uranium. Het zou zeker twee jaren duren, voor ze genoeg bij elkaar zouden hebben.

Op dat ogenblik kwam wijlen de Nederlandse professor Kramers naar Noorwegen. Professor Kramers, die een Deense vrouw had en veel van Scandinavië hield. Hij keek rond en sprak met de kleine, kordate Gunnar Randers, die in Amerika en Engeland had gewerkt en die door de Amerikanen achter de geallieerde legers aan werd gestuurd om zoveel mogelijk atoomwetenschap in het verslagen Duitsland te verzamelen. (Randers is thans Kjeller's directeur).

Op die avond, bij Gunnar Randers thuis, werd Jener geboren. Want prof. Kramers zei: „Randers laten wij samenwerken. Wij hebben uranium".

Randers heeft geknipperd met zijn ogen en is bleek geworden. (Hij heeft het ons zelf verteld.)

Nederland had uranium. Uranium, dat de Nederlandse regering voor de oorlog op advies van professor De Haas kocht, voor een prik, omdat toen nog weinig mensen begrepen wáárvoor je uranium nodig kon hebben. De hele bezetting door heeft dat uarnium, acht ton, achter een gemetseld muurtje in een Nederlandse laboratoriumkelder gelegen. Eenmaal stonden de Duitsers er vlak voor, maar ze geloofden dat het waardeloze rommel was......

„An incredible story". Een ongelofelijk verhaal.

De Noren deden bij het tot stand komen van de asmenwerking in Jener niet kinderachtig. Ze investeerden aan gebouwen en installaties vijf millioen kronen en aan zwaar water voor elf en een half millioen, samen zestien en een half millioen gulden.

Nederland investeerede voor circa anderhalf millioen kronen aan uranium. Nederland stuurde zes jonge natuurkundigen naar Kjeller.

In materieel opzicht gaven de Noren verreweg het leeuwendeel. Maar Jener, de „Gezamenlijke Stichting voor het Kernphysisch Onderzoek" wordt bestuurd op een volkomen „fifty fifty" basis.

En tot nu toe tot grote tevredenheid van beide partijen.

(Het Vrije Volk)

Toezicht op de Luchtvaart in de Nederlandse Antillen op eigen benen

De Dienst Toezicht Luchtvaart was tot Augustus 1951 ondergebracht bij het Departement van Openbare Werken op Curacao. Van dat tijdstip af ressorteerde de overheidsbemoeiïng met de luchtvaart onder het Departement van Sociale- en Economische Zaken. Met het oog echter op het gespecialiseerde karakter van de luchtvaart en mede uit overwegingen van organisatorische en economische aard, achtte de Landsregering het wenselijk, met ingang van 1 Januari 1953 het overheidstoezicht op de luchtvaart zelfstandig te doen voortbestaan onder de naam van Luchtvaartdienst Nederlandse Antillen. De ambtenaar belast met het Toezicht op de Luchtvaart, de heer H. C. M. Hakkenberg van Gaasbeek, werd met ingang van diezelfde datum benoemd tot Hoofd van de Luchtvaartdienst. Onder deze dienst ressorteert de zorg voor de luchtverkeersbeveiliging, de luchtvaartinspectie, het toezicht op de naleving van de wettelijke bepalingen met betrekking tot de luchthavens in de Nederlandse Antillen, alsmede de algemene luchtvaartzaken.

De Luchthavenmeester van de luchthaven Dakota, de heer C. Heemskerk, zal in overleg met het Bestuurscollege het Hoofd van de Luchtvaartdienst Nederlandse Antillen voor wat betreft de luchtvaartinspectie en de algemene luchtvaartzaken op Aruba vertegenwoordigen.

Radioprogramma

Golflengten:
Curom: 415,5 en 59,88 m.
Avros: 19,4 m.
Radio Nederland Wereldomroep: 13.96, 16.88, 19.71, en 25.87 m, 16.88, 25.57 en 31 m.

VANDAAG:

Curom:

Programma nog niet ontvangen.

Avros:

15.30 reclame; 16.30 voor de jarigen; 17.15 voor kinderen; 17.45 ESSO-programma; 18.00 Comite Christelijke Kerken; 18.20 pianomuziek; 18.40 nieuws; 19.01 Hindostaanse uitzending; 20.15 V. en V.; 20.25 verzoekplaten; 10.55 nieuws en sluiting.

Radio Nederland:

19.00 opening en nieuws; 19.10 intermezzo; 19.14 nieuwsjournaal; 19.30 „Die goeie ouwe tijd"; 19.53 buitenlands weekoverzicht; 20.05 Westindische rubriek (met groeten voor militairen); 20.35 persoverzicht; 20.42 Friese volksliederen; 20.55 avondgebed; 20.58 sluiting.

DIVERSEN

Vandaag hebben nachtdienst:
Oranjestad: Botica Oduber.
San Nicolas: Botica Centraal.
Sluiting luchtmail Nederland:
Dinsdag 2.45 n.m.
Woensdag 4.00 n.m.
Zaterdag 2.45 n.m.
Wijkverpleging Wit-Gele Kruis:
Zuster Hanewinkel, Oranjestad, Tel. 1471.

De ondergang van Atlantis

(64)

ERIC DE NOORMAN door Hans G. Kresse

Toen Eric de Egyptenaar op zich af zag komen, het zwaard gereed, rukte hij in wanhoop aan de laatste koorden die hem nog bonden en de knellende boeien bezweken onder deze bovenmenselijke krachtsinspanning... Vlug greep onze held een zwaard van een der luipaardmannen. Op hetzelfde ogenblik stormde Kirasso op zijn aartsvijand af en de twee tegenstanders begonnen hun laatste vreselijke strijd! Inmiddels hadden de manschappen van Tubalah de laatste tegenstand overwonnen en wilden nu de Noorman ontzetten; een gebiedend gebaar van hun generaal hield hen hiervan echter tegen... „Halt!" gromde hij. „Deze strijd moet gestreden worden, wij kunnen ons daar niet in mengen......" Gedurende enkele ogenblikken sloeg Tubalah de vechtenden gade...... Hij kon een van beide doden, maar de aanwezigheid van zijn mannen hield hem tegen... In ieder geval had hij zich nu openlijk aan de zijde der opstandelingen geschaard, zodat hij van Kirasso niets goeds meer te verwachten had...... Toen herinnerde hij zich Winonah eensklaps, en zijn mannen wenkende, liet hij de twee zwaardvechters alleen en rende de gang in... Eric vocht voor zijn leven. Uitwijkend en aanvallend, parerend en toestotend, verplaatsten de vechtenden zich meer en meer in de sombere gangen van de citadel... Eric voelde, dat hij de overhand kreeg en op een gegeven ogenblik was de kans voor een beslissende stoot gunstig... De Noorman deed een wilde, onstuimige uitval en hij zag het gezicht van de Egyptenaar als in pijn vertrekken. Kirasso wankelde en het zwaard loslatend, stortte hij kreunend neer...!

SECCION PAPIAMENTO

Henny Eman a recibi coleccion di "Delfts Blauw" pa muestra

Durante su permanencia di ocho una na Holanda Sr. Henny Eman [illegible] manera el a conta nos [illegible] su regreso na Aruba, a [illegible] cu comercio y industria Holandes pa promove cu mas productonan di Holanda lo por worde vendi na Aruba. Semper el a insisti pa manda coleccion pa muestra aki; cu pamfleta y otro sorto di [illegible] gedrukt manca nada lo worde alcanza. Hendenan aki kier mira kiko nan lo por cumpra y frecuentemente e proverbio ta aplica: miramento ta promove cumpramento.

Siman pasa Sr. Eman a recibi un carga di verf den tur sorto di calidad y color y un comparacion cu e productonan cu tin aki na Aruba a revela cu e verf - cu ta di calidad excelente - por worde bendi aki mas barata cu cualkier otro producto di cualkier otro terra. Ayera a yega un coleccion di „Delfts Blauw" di firma Sianto, Kunstaardewerkfabriek na Gouda. E coleccion aki tabata contene articulonan cu un variedad grandi. Y prijsnan? Sr. Eman a calcula cu si e articulonan aki worde bendi cu un ganashi di cuarente por ciento, anda a lo menos e productonan lo ta cien por ciento mas barata cu e prijs cu ta worde pidi pa nan awor den tiendanan na Aruba. Awor el ta tratando pa bende e articulonan a un comerciante, pero el mes ta stipula e prijsnan di bende, asina cu e articulonan lo no bira mucho cara (loke segun su opinion no ta necesario).

Pronto Sr. Eman lo recibi oloshi y ademas zapato pa mucha y zapato di trabao. Ta su intencion pa fortifica e contacto entre industria Holandes y comercio na Aruba y pa e motibo aki el ta pidi mas tanto posible coleccion cerca empresanan Holandes. E diferencia di prijs ta parce considerable.

PROMER GRUPO DI MARINIERS TA BAI

E promer grupo di Mariniers cu a bini aki pa reemplaza e muchanan di e di dos compagnie di Landmacht Nederland. Antillen (despues di cual e division aki a worde liquida), lo sali otro siman pa Holanda na bordo di „Willemstad" di KNSM. Por tin e dia a yega anto .. pero e muchanan lo bolbe pensa cu satisfaccion ariba nos isla, unda toch no tabata asina tanto malo. Nos ta desea e muchanan un bon viaje y na e grupo nobo cu ta bin pa reemplaza nan, nos ta extende un cordial bonbini.

ATROBE ARUBA A KEDA ATRAS

Atrobe Curacao ta haya bishita naval estranhero y atrobe Aruba mester a keda atras. Ta typico si, cu e „isla capital" en particular por sigui scirbi e capitulonan den historia Antillano, pero cu tur e sucesonan importante ta pasa nos voorbij.

Nos ta adimiti cu Gobierno ta sinta na Curacao, cu Hefe di Gobierno Central tin su residencia aya y cu aya nan ta „dirigi" algo mas cu aki - pero ta pesey nos mester worde lubida tur semper? Cuatro dia di bishita naval estranhero na Curacao - nan no por a kita un di e dianan aki pa Aruba? Dos barcor di Marina Real Holandes ta staciona na Curacao - sinembargo den Paardenbaai no tin ningun. Mas cu diez aeroplano di Fuerza Naval na Curacao - nada na Dakota. E idea no ta parce nos asina stranja cu nos gobierno insular mes lo mester invita un nacion aliado pa haci un bishita naval na nos isla. Aki nos no ta wantonbi tampoco y e tripulacion lo pasa bon aki!

PRESERVA OBHETONAN HISTORICO!

Sr. Ernst Bartels a conta nos redactor algo tocante e obhetonan cu a worde haya recientemente na nos isla den vecindario di Santa Cruz y cu, segun calculacion, mester ta como cinco siglo bieuw. Door di cobamento di e urnanan aki cu mucho prisa hopi danjo a worde causa (por chemplo uno di e tapaderanan a kibra na dos). Esaki ta lamentable. Pa un posible museo e obhetonan mester worde danja mas menos posible, pero ademas door di causa danjo na e obhetonan aki hopi informacion cu ta di suma importancia pa escritor di historia ta bai perdi. En general por worde bisa: esun cu haya cualkier obhetonan di antiguo na cualkier camina na nos isla, ta worde suplica urgentemente pa notifica poliznan mes ora di esaki asina cu un experto por worde yama. Laga tur trabao para te ora e experto yega. A parce cu cantidad di hende ta kibra obhetonan historico pa constata si podiser tin oro den nan. E speranza aki ta henteramente un ilusion como cu Indiannan no tabata aprecia e cntal precioso aki. Pesey ta mehor pa o causa danjo na tal sorto di obhetonan cu worde haya; nos historia - y probalbe un posible museo na Aruba lo por tin gran vetaha di esakinan.

VATICANO TA ACUSA TITO

CIUDAD DI VATICANO - Diarazon Vaticano a acusa Tito di ta purbando di elimina tur ideanan y sentimentonan religioso for di den pueblo di Jugoslavia. E acusacion aki a worde expresa den un nota na gobierno Jugoslavo, cual tabata carga fecha di 15 di December, pero cu a worde publica te ayera.

Diadomingo lo tin un sacrificio di misa special pa e oprimidonan.

E nota a worde entrega na ministerio Jugoslavo di asuntonan exterior dos dia despues di kibramento di relacionnan diplomatico cu Vaticano. Segun e corant di Vaticano „osservatore Romano" e nota a worde debolbi sin worde habri [illegible] nuntiatura di Papa.

PASTOOR GROVE TA BAI CU VACACION

Nos ta tende cu Rev. Pastoor Grove, pastoor di parroquia di Santa Cruz, lo sali cu vacacion pa Holanda otro luna unda el lo bai pasa un sosiego bon merecí. Pater Weenink den tur probabilidad lo bira e pastoor nobo di parroquia di Santa Cruz.

Pastoor R. Jansen, antes aalmoezenier na nos isla, lo keda Curacao despues di su vacacion y lo bira pastoor di Wishi.

DANKBETUIGING

Voor de vele blijken van belangstelling en mede-leven ondervonden bij de kortstondige ziekte en bij het overlijden van onze geliefde echtgenoot, vader, grootvader en broer, de Heer Lodewijk Olivier Lampe, en voor de talrijke betuigingen van deelneming aan de familie en de schatten van bloemen ontvangen voor de begrafenis, betuigen wij, langs dezen weg, onzen hartgrondigen dank.

Namens de Weduwe, kinderen, kleinkinderen, broers en zusters van de overledene.

W. F. M. LAMPE.

Bekendmaking

De Chef van de Watervoorziening brengt de abonné's in herinnering, dat zij op grond van de met de L.W.Y.-dienst aangegane overeenkomst, ingevolge art. 10 der „Voorwaarden voor Aansluiting en Waterlevering" verplicht zijn de waterrekeningen binnen 20 dagen na uitreiking (datum poststempel) ten kantore van de Heer Ontvanger te voldoen.

Tengevolge hiervan zullen onbetaalde rekeningen over DEC. 1952 en die der voorgaande maanden vóór 1 FEBR. 1953 betaald dienen te worden. Bij niet betaling zullen ook de rekeningen over DEC. verhoogd worden met f 1.— aanmaningskosten, voortvloeiende uit de afgesloten overeenkomst, plus eventuele invorderingskosten.

De Chef van Dienst.

De Gezaghebber van het Eilandgebied Aruba

MAAKT BEKEND:

dat voor het AANVRAGEN VAN REISBILJETTEN in verband met op gouvernements-kosten te maken reizen (zowel per vliegtuig als per boot) men zich voortaan gelieve te wenden tot de Afdeling Personeels-Zaken van het Bestuurskantoor alhier, (tel. No. 1100) en dus NIET MEER tot de Afdeling Financiën. Volledigheidshalve wordt de aandacht er op gevestigd, dat men steeds voormeld kantoor in kennis dient te stellen (niet via de reisagent) van de voorgenomen reis.

Passages, die geboekt werden buiten dit kantoor om zullen van overheidswege niet aan de betrokkenen reisagent kunnen worden vergoed.

De Gezaghebber voornoemd,
KWARTSZ.

Waarschuwing

De ontvanger van Aruba waarschuwt hierbij de gezamenlijke belastingschuldigen wegens INKOMSTENBELASTING, dat ingevolge art. 72 van P.B. 1942 no. 247, vóór of op de 15e Jan. 1953 voldaan hadden moeten zijn definitieve aanslagen in de INKOMSTENBELASTING 1949, '50, '51 en voorlopige aanslagen in de INKOMSTENBELASTING 1951, '52 gedagtekend vóór 1 September 1952; voorts dat deze aanslagen thans invorderbaar zijn geworden, en verzoekt hun, ieder voor zoveel hem betreft, de betaling daarvan te zijnen kantore te doen.

Aruba, 15 Jan. 1953.

Aanbesteding

Bij de haven- en loodsdienst te Oranjestad kunnen de volgende artikelen aanbesteed worden:

103 khaki hemden
103 khaki broeken
34 khaki petten
16 khaki helmen.

Van elk dezer artikelen ligt op het havenkantoor een monster ter inzage.

Inschrijvingen VOOR 25 JANUARI 1953 te zenden aan de Havenmeester te Oranjestad.

De Havenmeester voornoemd,
M. NOOT.

Caida di Atlantis (50)

ERIC DE NOORMAN pa Hans G. Kresse

Simannan largo Eric tabata cerra den su cel te cu ariba un mainta e porta a habri y e oficial di warda, acompanja di un persona cu hopi oro ariba su uniforme, a drenta den e cel. El a frons su wenkbrauwen. Tabatin algo den figura di e desconocido cu tabata parcie'le conoci y nos heroe tabata martiriza su sesonan den un esfuerzo pa identifica e estranhero aki... Durante algun momento Eric y e oficial stranjo a keda waak otro sin bisa ningun palabra y despues e ultimo a bisa: „Hiba nos na e cuarto di investigacion, mi kier tuma un declaracion for di e criminal aki." Eric a sinti un schok pasa den su curpa: e stem aki! unda el a yega di tende e stem pisa aki? E oficial di warda a bai nan dilanti pa un apartamento chikito sin ningun bentana. E oficial a cende un luz y a keda para den porta. „Laga nos keda sol awor," e general a grunja entre djente. E homber stranjo a warde te ora pasonan di e comandante a bai basta leuw y anto el a dirigi su mes calmamente na Eric, kende tabata haci tur esfuerzo pa recorda unda el por a mira e homber aki. „Bo conoce mi," el a bisa, „mi ta mira esey na bo cara". „Ta ken mi ta?" Eric a waak e cu desconfianza... „Si..., bo ta e general cu tabata sinta banda di Kirasso ora esaki a laga coge mi preso!" Un harimento oprimi tabata e contesta y e homber stranjo a sagudi su cabez poco poco... „Mira", el a bisa, y decisivamente el a ranca e capa for di su cabez. Mi nomber ta TUBULAH!"